بسم الله الرحمن الرحيم

ދިވެހިރާއްޖޭ ހައިކޯޓު
ދިވެހިރާއްޖެ

ޤަޟިއްޔާ ނިމުނު ގޮތުގެ ހުލާޞާ

- **ޤަޟިއްޔާ ނަންބަރު:** 2020/HC-A/280
- **އިސްތިއުނާފުކުރި ފަރާތް:** ޕްރޮސިކިއުޓަރ ޖެނެރަލްގެ އޮފީސް
- **އިސްތިއުނާފަށް ރައްދުވި ފަރާތް:** އިބްރާހީމް ސަޢުދާން އަޙްމަދު ފުޅޭރި، ސާރިގޭގޯތި / އދ. މާމިގިލި
- **މައްސަލައިގެ ބާވަތް:** ޝަރީޢަތުގެ ކުރިން ހުށަހަޅާ ހުށަހެޅުމާމެދު ނިންމުން

މައްސަލަ ބެލި ފަނޑިޔާރުންގެ މަޖިލިސް:

އިސްވެރި ފަނޑިޔާރު ޢާއިޝާ ޝުޖޫން
ފަނޑިޔާރު މުޙައްމަދު ފައިޞަލް
ފަނޑިޔާރު ހުސައިން ޝަހީމް

ނިމުނު ތާރީޚު: 30 ރަބީޢުލްއާޚިރު 1442 / 15 ޑިސެމްބަރު 2020

ހައިކޯޓުގައި ޤަޟިއްޔާ ރަޖިސްޓްރީ ކުރެވުނު ތާރީޚު: 22 ރަބީޢުލްއާޚިރު 1442
07 ޑިސެންބަރު 2020

އިސްތިއުނާފުކުރެވުނު ޤަޟިއްޔާ:

- ނަންބަރު: 1329/Cr-C/2017
- ނިންމި ތަން: ކްރިމިނަލް ކޯޓު
- [illegible]
- ހުށަހެޅުނު ތާރީޚު: 05 ޑިސެންބަރު 2017
- ނިމުނު ތާރީޚު: 08 ނޮވެންބަރު 2020

- **[illegible]:**

1. [illegible] 22 ވަނަ މާއްދާގައި [illegible]

2. ޤާނޫނު ނަންބަރު: 17/2010 ([illegible] ޤާނޫނު) 17 ވަނަ މާއްދާގައި ވަނީ،

"(ހ) މި ޤާނޫނުގެ 5 ވަނަ މާއްދާއިން ފެށިގެން 9 ވަނަ މާއްދާގެ ނިޔަލަށް ހުރި މާއްދާތަކުގައި [illegible] ކުށްތަކުގެ [illegible] 15 (ފަނަރަ) ދުވަހުގެ ތެރޭގައި [illegible]. އަދި އެ [illegible] 30 (ތިރީސް) ދުވަހުގެ ތެރޭގައި އެ [illegible].

(ށ) މި މާއްދާގެ (ހ) ގައި [illegible] 15 (ފަނަރަ) ދުވަހުގެ ތެރޭގައި [illegible].

(ނ) މި މާއްދާގައި [illegible]."

މިފަދައިންނެވެ. އެހެންނަމަވެސް، ޤާނޫނު ނަންބަރު 17/2010 (ބިރުދެއްކުމާއި ނުރައްކާތެރި ހަތިޔާރާއި ތޫނު އެއްޗެހި ގެންގުޅުން މަނާކުރުމުގެ ޤާނޫނުގެ) ދަށުން އެޤާނޫނުގެ 5 ވަނަ މާއްދާއިން ފެށިގެން 9 ވަނަ މާއްދާގެ ނިޔަލަށް ބަޔާން ކޮށްފައިވާ ކުށްތަކުގެ ތެރެއިން ކުށެއްގެ ތުހުމަތުގައި ހައްޔަރު ކުރެވޭ މީހުންގެ މައްޗަށް ދަޢުވާ އުފުލުމަށް އެކަށީގެންވާ ވަރަށް ހެކި ލިބިފައިވާ ނަމަ 15 ދުވަހުގެ ތެރޭގައި ދަޢުވާ އުފުލަންވާނެކަމަށް، ބުނެވުނު ޤާނޫނުގެ[1] 17 ވަނަ މާއްދާގެ (ހ) އިން [illegible] [illegible] ވެއެވެ.

3. ޤާނޫނު ނަންބަރު 17/2010 (ބިރުދެއްކުމާއި ނުރައްކާތެރި ހަތިޔާރާއި ތޫނު އެއްޗެހި ގެންގުޅުން މަނާކުރުމުގެ ޤާނޫނު) ގެ 17 ވަނަ މާއްދާގެ (ހ) އަދި (ށ) ގައި މިޤާނޫނުގައި ބަޔާންކޮށްފައިވާ ކުށްތަކުގެ ދަށުން ހައްޔަރުކުރެވޭ މީހުންގެ މައްޗަށް ދަޢުވާ އުފުލުމަށް 15 (ފަނަރަ) ދުވަހުގެ [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]، މިމާއްދާގެ ބުނެވުނު ޤާނޫނުގެ[2] 17 ވަނަ މާއްދާގެ (ހ) އަދި (ށ) އަށް މިމާއްދާގެ (ށ) ގައި އިސްތިސްނާއެއް ގެނެސްފައިވާކަން އެނގެއެވެ. މިގޮތުން މިމާއްދާގެ (ށ) ގައި

"... ޢަދުލު އިންސާފު ޤާއިމުކުރުމުގައި، މުޖުތަމަޢުގެ އަމާން [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] ކުރުވުމުން [illegible] މަރުޙަލާގައި [illegible] [illegible] އެކަށީގެންވާ [illegible] މުއްދަތަކަށް އެކަން ކުރެވިދާނެ.."

ކަމަށް ބަޔާންކޮށްފައިވީނަމަވެސް، [illegible] [illegible] މިޤާނޫނުގައި [illegible] [illegible]. އެހެންނަމަވެސް ކުރީ މުއްދަތަކީ، އެއްވެސް [illegible] [illegible] އަދި އެއްވެސް [illegible] [illegible] މުއްދަތުގެ ތެރޭގައި [illegible] [illegible] ސަބަބުން، ޤާނޫނީ [illegible] [illegible] [illegible] ނުކުރެވޭނެއެވެ. އަދި އެއީ، ޤާނޫނުގެ ބޭނުން [illegible] ގޮތުގައި ހިފައި، ޢަދުލު އިންސާފު ޤާއިމު ކުރުމަށް

---

[1] ޤާނޫނު ނަންބަރު 17/2010 (ބިރުދެއްކުމާއި ނުރައްކާތެރި ހަތިޔާރާއި ތޫނު އެއްޗެހި ގެންގުޅުން މަނާކުރުމުގެ ޤާނޫނު)

[2] އިނގިރޭސި ބަހުން ކުރެވުނު ތަރުޖަމާ (އ.ބ.ދ)

ހުރަސްއެޅޭ ކަމެއް ކަމުގައި ވާނެއެވެ. އަދި އެފަދަ ނުރައްކަލުގެ ދުރުކުރުމަށް ކުރެވޭ ގޮތަށް ކޯޓު ތަކުން ވާނަ ކުރުވައިދެއްވުމަށް ނުވާނެ ކަމަށް އަޅުގަނޑު ދެކެމެވެ.

4. ޖިނާއީ މައްސަލަތަކުގައި ތުހުމަތުކުރެވިގެން ހައްޔަރުކޮށްފައިވާ ދައުލަތުގެ ފަރާތުން ދަޢުވާ އުފުލާ ކޯޓަށް އުފުލިފައިވާ ދަޢުވާތަކުގައި ޖިނާއީ އިޖުރާއާތުގެ ޤާނޫނުގެ[3] 94 ވަނަ މާއްދާގެ (ހ) އިން، މިފަދަ މައްސަލަތަކުގެ މުއްދަތު ކަނޑައަޅާފައިވާ ގޮތް ބަޔާންކޮށްފައިވާ މިންވަރު ހިމަނާފައިވެއެވެ. މިގޮތުން، ހަމަ ޤާނޫނުގެ 94 ވަނަ މާއްދާގެ (ށ) އަދި (ނ) ގައި ބަޔާންކުރާ މުއްދަތުގެ ތެރޭގައި ފުރިހަމަ ނުކުރެވި ދަޢުވާ ކޯޓަށް އުފުލިފައިނުވާ ތަޙުޤީޤުތަކުގައި، އެފަދަ މައްސަލަ ތަކުގައި ދަޢުވާ އުފުލުމަށް މިމާއްދާގެ (ނ) އަދި (ހ) ގައި އިސްތިސްނާ ބަޔާންކޮށްފައިވެއެވެ. މިގޮތުން 94 ވަނަ މާއްދާގެ ބަޔާނުގައި، މިމާއްދާގެ (ށ) ގައި؛

"ޖިނާއީ ކުށެއްގެ ދަޢުވާ [illegible] [illegible] މިޤާނޫނުގެ 60 ވަނަ މާއްދާގެ (ށ) ގެ ދަށުން ބަންދުކުރެވިފައިވާ މީހެއްނަމަ، އޭނާ މިޤާނޫނުގެ 58 ވަނަ މާއްދާގެ ދަށުން ޝަރީޢަތަށް ހާޒިރުކުރެވުނު ފުރަތަމަ ހުށަހެޅިފައިވާތާ 30 (ތިރީސް) ދުވަހުގެ ތެރޭގައި އޭނާގެ މައްސަލަ ޕްރޮސިކިއުޓަރ ޖެނެރަލް ދަޢުވާ އުފުލަންވާނެއެވެ."

މިފަދައިން ބަޔާންކޮށްފައި ވެއެވެ. ހަމައެއާއެކު، މިމާއްދާގެ (ނ) ގައި؛

"މިމާއްދާގެ (ހ) އެއީ [illegible]، މިމާއްދާގެ (ށ) ގައި ބަޔާންކޮށްފައިވާ މުއްދަތު ހަމަވުމުގެ ކުރިން ދަޢުވާ އުފުލޭނެ ޖިނާއީ ކުށެއްގެ ތުހުމަތު ކުރެވިފައިވާ މީހާގެ މައްސަލައިގައި ބަންދުގެ މުއްދަތު ދިގުކުރުމުގެ އެދުމުގައި ތަޙުޤީޤު ފުރިހަމަކުރުމަށް، ތަޙުޤީޤުކުރާ އިދާރާއަކުން ތަޙުޤީޤު ފުރިހަމަނުވާ ސަބަބު ބަޔާންކޮށް، ޕްރޮސިކިއުޓަރ ޖެނެރަލް ޝަރީޢަތަށް ހުށަހަޅަންވާނެއެވެ. އެފަދަ ހާލަތެއްގައި ކޯޓުން ބަލައިގެން، **30 (ތިރީސް) ދުވަހުގެ މުއްދަތު އިތުރުކޮށް ދެވިދާނެއެވެ.** އަދި އެގޮތުގެ މަތިން **30 (ތިރީސް) ދުވަހުގެ މުއްދަތު ހަމަވުމުގެ ކުރިން ދަޢުވާ އުފުލަންވާނެއެވެ."**

---

[3] ޤާނޫނު ނަންބަރު 12/2016

ބަޔާން ކޮށްފައިވަނީ މިފަދައިންނެވެ. އެހެންކަމުން، ޝަރްޠު ފުރިހަމަ ނުކުރެވޭ ހާލަތުގައި ދަޢުވާ ކުރުމަށް ޤާނޫނުގައި ކަނޑައެޅިފައިވާ މުއްދަތު އިތުރު [illegible] މުއްދަތު [illegible] ކުރެވިދާނެއެވެ. އަދި އެ މުއްދަތު 30 ދުވަހަށްވުރެ އިތުރު ނުވާނެކަން އެމާއްދާގެ ނައްޞުން ވަރަށް ރަނގަޅަށް އެނގެއެވެ.

5. އިސްތިއުނާފު ކުރެވިފައި މިވާ މައްސަލައިގެ ތަފާސީލްތަކަށް ނަޒަރު ކުރާއިރު، މިމައްސަލައިގެ ތަޙްޤީޤު ފުރިހަމަ ނުވެގެން، ދަޢުވާ ކުރުމުގެ މުއްދަތު ހަތަރު ފަހަރުގެ މަތިން ވަނީ އިތުރު ކޮށްދީފައެވެ. އެގޮތުން ފުރަތަމަ ފަހަރު[4] 15 ދުވަސް އަދި ދެވަނަ ފަހަރު[5] 10 ދުވަސް އަދި ތިންވަނަ ފަހަރު[6] 15 ދުވަސް އަދި 4 ވަނަ ފަހަރު[7] 7 ދުވަސްވަނީ އިތުރު ކޮށްދީފައެވެ. ހަތަރު ފަހަރުމަތިން މުޅިޖުމުލަ **47 ދުވަސްވަނީ** އިތުރު ކޮށްދީފައެވެ.

6. ޤާނޫނު ނަންބަރު 17/2010 (ދިވެހިރާއްޖޭގައި ނުރައްކާތެރި ހަތިޔާރާއި ތޫނު އެއްޗެހި ގެންގުޅުން މަނާކުރުމުގެ ޤާނޫނު) ގެ 17 ވަނަ މާއްދާގެ (ނ) ގައި ބަޔާންކުރާ އެކަށީގެންވާ [illegible] މުއްދަތާއި [illegible] [illegible] [illegible] ދިވެހިރާއްޖޭގެ [illegible] 2019/HC-A/80 ގައި [illegible] [illegible]. އެހެންކަމުން [illegible] ދަޢުވާ އުފުލުމަށް ޤާނޫނުން [illegible] މުއްދަތަކީ، ޖިނާއީ އިޖުރާއަތުގެ ޤާނޫނު[8] ގެ 94 ވަނަ މާއްދާގެ (ހ) ގައި ބަޔާން ކޮށްފައިވާ މުއްދަތު [illegible] [illegible] [illegible]. އެހެންކަމުން ޤާނޫނު ނަންބަރު 17/2010 ގެ ދަށުން [illegible] ކުރެވި، [illegible] ދަޢުވާ އުފުލާ [illegible] ދަޢުވާ އުފުލުމުގެ މުއްދަތު [illegible] ބަލަން ޖެހޭނީ [illegible] ޤާނޫނު[9] ގެ 17 ވަނަ މާއްދާގެ (ހ) އަދި (ނ) ގައިވާ މުއްދަތު ބަލާށެވެ. ޝަރީޢަތުގައި

---

[4] 23 ޖަނަވަރީ 2017 ވަނަ [illegible] ނަންބަރު 196-A1/171/2017/5088 ސިޓީ

[5] 6 ފެބުރުއަރީ 2017 ވަނަ [illegible] ނަންބަރު 196-A1/171/2017/5289 ސިޓީ

[6] 13 ފެބުރުއަރީ 2017 ވަނަ [illegible] ނަންބަރު 196-A1/171/2017/5340 ސިޓީ

[7] 28 ފެބުރުއަރީ 2017 ވަނަ [illegible] ނަންބަރު 196-A2/171/2017/5088 ސިޓީ

[8] ޤާނޫނު ނަންބަރު 12/2016

[9] ޤާނޫނު ނަންބަރު 17/2010 (ދިވެހިރާއްޖޭގައި ނުރައްކާތެރި ހަތިޔާރާއި ތޫނު އެއްޗެހި ގެންގުޅުން މަނާކުރުމުގެ ޤާނޫނު)

ޖެނެރަލްގެ ފަރާތުން އެދިފައިވާ ގޮތަށް ޤާނޫނު ނަންބަރު 17/2010 ގެ ދަށުން ހައްޔަރު ކުރެވޭ [illegible] ދައުވާ ކުރުމުގެ މުއްދަތު ގުނުމުގައި ޤާނޫނު ނަންބަރު 12/2016 (ޖިނާއީ އިޖުރާއާތުގެ ޤާނޫނު) ގެ 94 ވަނަ މާއްދާގެ ދަށުން މުއްދަތު ގުނާ ކަމުގައިވާނަމަ، ޚާއްޞަ ޤާނޫނުގައި ކަނޑައަޅާފައިވާ އިޖުރާއާތު ތަކުގެ ބޭނުން ކެނޑި ހިނގައިދާނެއެވެ.

.7 ހުށަހެޅިފައިވާ މިވާ މައްސަލައިގައި 4 (ހަތަރު) ފަހަރުގެ [illegible] ކުރުމުގެ މުއްދަތު އިތުރު ކޮށް[illegible]، ޤާނޫނު ނަންބަރު 17/2010 ([illegible] ޤާނޫނު) ގެ 17 ވަނަ މާއްދާގައި ބަޔާންކޮށްފައިވާ 15 ދުވަހުގެ [illegible] ޤާނޫނު ނަންބަރު 12/2016 (ޖިނާއީ އިޖުރާއާތުގެ ޤާނޫނު) ގެ 94 ވަނަ މާއްދާގެ [illegible]

.8 [illegible] 1329/Cr-C/2017 [illegible]

• ފަނޑިޔާރު [illegible] [illegible] ނަޒަރު:

9. [illegible] [illegible] [illegible] ނަޒަރުގައި، [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] 22 ވަނަ [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible].

10. [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] 42 [illegible] [illegible]
(ހ) [illegible] [illegible] [illegible].

11. [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
50 [illegible] [illegible] [illegible].

12. [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]

[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] ކަމަށް [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] މައްޗަށް [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible].

13. [illegible] ނުރައްކާތެރި ހަތިޔާރާއި ތޫނު އެއްޗެހި ގެންގުޅުން މަނާކުރުމުގެ ޤާނޫނުގެ[10] ދަށުން އެޤާނޫނުގެ 5 ވަނަ މާއްދާއިން ފެށިގެން 9 ވަނަ މާއްދާގެ ނިޔަލަށް ބަޔާންކޮށްފައިވާ ކުށްތަކުގެ ތެރެއިން ކުށެއްގެ ތުހުމަތުގައި ހައްޔަރު ކުރެވޭ މީހުންގެ [illegible] [illegible] [illegible] އެކަށީގެންވާ [illegible] [illegible] ނަމަ 15 ދުވަހުގެ ތެރޭގައި ދަޢުވާ އުފުލަންވާނެކަމަށް އެ ޤާނޫނުގެ 17 ވަނަ މާއްދާގެ (ނ)ގައި ބަޔާންކޮށްފައިވެއެވެ.

14. ދެން އުފެދޭ ސުވާލަކީ އެކަށީގެންވާ [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] އުފެދޭ ސުވާލެވެ. ޤާނޫނުގައި[11] ބަޔާންކޮށްފައިވަނީ، 17 ވަނަ މާއްދާގައި ބަޔާންކޮށްފައިވާ ކުށްތަކަކީ އާންމު އުސޫލުން [illegible] [illegible]. [illegible]،"... [illegible] [illegible] [illegible]، [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible].." ކަމަށް ޤާނޫނުގެ 17 ވަނަ މާއްދާގެ (ނ)ގައި ބަޔާންކޮށްފައިވެއެވެ. އެހެންކަމުން، ދެން މި [illegible] އަންނަ ސުވާލަކީ [illegible] އެކަށީގެން [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] އުފެދޭ ސުވާލެވެ. [illegible] ޤާނޫނުގައި އެކަމާ [illegible] [illegible] ވަކި

---

[10] ޤާނޫނު ނަންބަރު 17/2010

[11] ޤާނޫނު ނަންބަރު 17/2010

[illegible]

15. ބިރުދެއްކުމާއި ނުރައްކާތެރި ހަތިޔާރާއި ތޫނު އެއްޗެހި [illegible] އެހެންކަމުން، އެ ޤާނޫނުގައި [illegible] [12] [illegible] އަންގައެވެ.[13] [illegible]

16. މިބާވަތުގެ މައްސަލަތަކުގައި، ތަޙުޤީޤު ފުރިހަމަ ނުވާ ހާލަތުގައި، ކިހާ މުއްދަތެއް އިތުރުކުރެވިދާނެތޯ ބަލާއިރު، ދައުވާ ކުރުމަށް ޤާނޫނުގައި ކަނޑައެޅިފައިވާ މުއްދަތު އިތުރު ކުރެވޭނީ ގިނަވެގެން 30 (ތިރީސް) ދުވަހަށްކަން ޖިނާއީ އިޖުރާއަތުގެ ޤާނޫނުގެ 94ވަނަ މާއްދާގެ (ނ)އިން އަންގައެވެ.

---

[12] ޤާނޫނު ނަންބަރު 12/2016

[13] ޤާނޫނު ނަންބަރު 12/2016 ގެ 1 ވަނަ މާއްދާގެ (ނ)

17. އެހެންކަމުން އަޅުގަނޑު ދެކެނީ ޕްރޮސިކިއުޓަރ ޖެނެރަލްގެ ފަރާތުން ހުށަހަޅާފައިވާ ކަންކަމުގެ މައްޗަށް ރިޢާޔަތްކޮށް ކްރިމިނަލް ކޯޓުގެ ނަންބަރު 1329/Cr-C/2017 ޤަޟިއްޔާގައި ކުރައްވާފައިވާ ޙުކުމަށް ބަދަލު ގެންނަން ޖެހޭނެ ސަބަބެއް ނެތްކަމަށެވެ.

• އިސްތިއުނާފު [illegible] ދިފާއިގެ ބަހުސް:

ދަޢުވާ:

18. މި މައްސަލައަކީ، ކްރިމިނަލް ކޯޓުގެ ނަންބަރު 1329/Cr-C/2017 ޤަޟިއްޔާގައި ނިންމާފައިވާ ނިންމުމާމެދު ހިތްހަމަ ނުޖެހިގެން، ޕްރޮސިކިއުޓަރ ޖެނެރަލްގެ އޮފީހުން އެ ނިންމުން ދިވެހިރާއްޖޭގެ ހައިކޯޓްގައި އިސްތިއުނާފު ކުރުމުން، އިބްތިދާއީ [illegible] މައްސަލައެކެވެ.

[illegible] ގޮތް:

19. ކްރިމިނަލް ކޯޓުގެ ނަންބަރު 1329/Cr-C/2017 ޤަޟިއްޔާގައި ނިންމާފައިވާ ނިންމުމަކީ [illegible]، އެ ނިންމުމަކީ، ޝަރީޢަތުގެ ކުރިން ހުށަހަޅާފައިވާ [illegible] ނިންމާފައިވާ ނިންމުމެކެވެ. އެ ނިންމުމަކީ، އިބްތިދާއީ [illegible] ނަންބަރު K(b)/VIAR/2018/14 [illegible] 12/2016 [illegible] ނިންމާފައިވާ ނިންމުމެކެވެ.

ކްރިމިނަލް ކޯޓުގެ ނިންމުން:

20. ކްރިމިނަލް ކޯޓުގެ ނަންބަރު 1329/Cr-C/2017 ގެ ޤަޟިއްޔާ ނިންމާފައިވަނީ،

"ދައުލަތުން، ދައުވާލިބޭ [illegible] / [illegible]، [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] 23 ސެޕްޓެމްބަރު 2017 ދުވަހު 23:00 ހާއިރާކަރައިގައި، ކ.މާލެ، [illegible] 'ކެފޭ' [illegible] [illegible] [illegible] / [illegible]، [illegible] 07 (ހަތެއް) އިންޗި ހުރި [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] ސަބަބުން [illegible] [illegible] [illegible] 24 ސެޕްޓެމްބަރު 2017 ވަނަ ދުވަހުގެ 00:30 ހާއިރު، ފުލުސް [illegible] [illegible] [illegible] ޤާނޫނު ނަންބަރު 17/2010 (ބިރުދެއްކުމާއި ނުރައްކާތެރި ހަތިޔާރާއި ތޫނު އެއްޗެހި ގެންގުޅުން މަނާކުރުމުގެ ޤާނޫނު) ގެ 5 ވަނަ މާއްދާގެ (ހ) ގައި ބަޔާންކުރާ އެމާއްދާގެ (ނ) ގެ ދަށުން ކުށަކީ ތޫނު އެއްޗެއް ގެންގުޅުމުގެ ކުށުގައި [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] ޤާނޫނު ނަންބަރު 12/2016 (ޖިނާއީ އިޖުރާއަތުގެ ޤާނޫނު) ގެ 119 ވަނަ މާއްދާގެ ދަށުން [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] ޤާނޫނު ނަންބަރު 17/2010 (ބިރުދެއްކުމާއި ނުރައްކާތެރި ހަތިޔާރާއި ތޫނު އެއްޗެހި ގެންގުޅުން މަނާކުރުމުގެ ޤާނޫނު) ގެ 17 ވަނަ މާއްދާއާއި، ހައިކޯޓުގެ ނަންބަރު 2019/HC-A/80 [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] ޤާނޫނު ނަންބަރު 12/2016 (ޖިނާއީ އިޖުރާއަތުގެ ޤާނޫނު) ގެ 120 ވަނަ މާއްދާގެ (ބ) އާ [illegible]، އެމާއްދާގެ (ނ) ގެ ދަށުން، [illegible] [illegible] / [illegible]، [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] ތޫނު އެއްޗެއް ގެންގުޅުމުގެ ކުށުގައި [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] ނިންމައިފިއެވެ."

[illegible]

ދިވެހިރާއްޖޭގެ ހައިކޯޓަށް ހުށަހަޅާފައިވާ އިސްތިއުނާފު ނުކުތާތަކާއި، އެ ނުކުތާތަކަށް ދިފާއުވާ ބަޔާން

21. ކްރިމިނަލް ކޯޓުގެ ނަންބަރު 1329/Cr-C/2017 ގެ ޤަޟިއްޔާގައި ނިންމާފައިވާ ނިންމުން އިސްތިއުނާފުކުރައްވަން ޕްރޮސިކިއުޓަރ ޖެނެރަލްގެ އޮފީހުގެ ފަރާތުން 03 (ތިނެއް) އިސްތިއުނާފު ނުކުތާއެއް ހުށަހަޅުއްވައިފައެވެ. މި ގޮތުން ހުށަހަޅާފައިވާ އިސްތިއުނާފު ނުކުތާތަކަކީ،

(i) ކްރިމިނަލް ކޯޓުން ނިންމާފައިވާ ނިންމުމަކީ ޤާނޫނު ނަންބަރު: 17/2010 (ބިރުދެއްކުމާއި ނުރައްކާތެރި ހަތިޔާރާއި ތޫނު އެއްޗެހި ގެންގުޅުން މަނާކުރުމުގެ ޤާނޫނު) ގެ 5 ވަނަ މާއްދާއާއި، އެ ޤާނޫނުގެ 17 ވަނަ މާއްދާގައި ބަޔާންކުރާ ކަންކަމަށް ފުރިހަމައަށް ރިޢާޔަތްކުރުމެއްނެތި ނިންމުމެއް ކަމަށް ބުނެ ހުށަހެޅި ނުކުތާއާއި،

(ii) ކްރިމިނަލް ކޯޓުން ނިންމާފައިވާ ނިންމުމަކީ، ޤާނޫނު ނަންބަރު: 17/2010 (ބިރުދެއްކުމާއި ނުރައްކާތެރި ހަތިޔާރާއި ތޫނު އެއްޗެހި ގެންގުޅުން މަނާކުރުމުގެ ޤާނޫނު) ގެ 23 ވަނަ މާއްދާއާއި، ޤާނޫނު ނަންބަރު: 12/2016 (ދިވެހި ޖިނާއީ ޤާނޫނު) ގެ 94 ވަނަ މާއްދާއާއި، އެ ޤާނޫނުގެ 212 ވަނަ މާއްދާއަށް ރިޢާޔަތްނުކޮށް ނިންމާފައިވާ ނިންމުމެއް ކަމަށް ބުނެ ހުށަހެޅި ނުކުތާއާއި،

(iii) ދިވެހިރާއްޖޭގެ ޖުމްހޫރިއްޔާގެ ޤާނޫނުއަސާސީގެ 143 ވަނަ މާއްދާގެ (ށ) ގައި "މަތީ ދަރަޖައިގެ ކޯޓުތަކުން ނިންމާ ނިންމުންތަކަށް ދަށު ދަރަޖައިގެ ކޯޓުތަކުން ތަބާވާންވާނެ" ކަމަށް ބަޔާންކޮށްފައިވާ އުސޫލަކާ ޚިލާފަށް ނިންމާފައިވާ އަމުރެއް ކަމަށް ބުނެ ހުށަހެޅި ނުކުތާއެވެ.

އިސްތިއުނާފީ ނުކުތާއަށް ބަލައި ދިނުމުގެ ކުރިން އިބްތިދާއީ [illegible] [illegible] [illegible] ފާހަގަކޮށްފައިވާ ނުކުތާއާއި،

އެ ނުކުތާއަށް [illegible] ޖަވާބު:

22. ޕްރޮސިކިއުޓަރ ޖެނެރަލްގެ ފަރާތުން މި މައްސަލައިގައި ހުށަހަޅާފައިވާ އިސްތިއުނާފީ ނުކުތާތަކަށް ބަލައި ދިނުމުގެ ކުރިން އިބްތިދާއީ [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]، [illegible] [illegible] އިތުރު ފުރުސަތު [illegible]. މި [illegible] [illegible]، މި މައްސަލައަކީ ޤާނޫނު ނަންބަރު: 12/2016 (ޖިނާއީ އިޖުރާއަތުގެ ޤާނޫނު) ގެ 198 ވަނަ މާއްދާގެ (ށ) ގައިވާ ގޮތުގެ މަތިން [illegible] ކުރިން ހުށަހަޅާފައިވާ ހުށަހެޅުން [illegible] [illegible] ކޯޓުން ނިންމާފައިވާ ނިންމުމެކެވެ. އަދި އެ މާއްދާގެ (ބ) ގެ ދަށުން މިފަދަ ނިންމުމެއް އިސްތިއުނާފު ކުރުމުން، އިސްތިއުނާފު ކުރާ ތާރީޚުން ފެށިގެން ގިނަވެގެން 7 (ހަތެއް) ދުވަހުގެ ތެރޭގައި އެ ނިންމުމާމެދު ކޯޓަށް [illegible] ހުށަހަޅަންޖެހޭނެއެވެ. މި 7 (ހަތެއް) ދުވަހުގެ މުއްދަތު [illegible]، ޤާނޫނު ނަންބަރު: 4/2011 (ޤާނޫނުތަކުގެ [illegible] ބަޔާންކުރުމުގެ ޤާނޫނު) ގެ 35 ވަނަ މާއްދާގެ (ނ) އަށް ރިޢާޔަތްކޮށް، އެ އަކުރުގައި ބަޔާންކޮށްފައިވާ ފަދައިން، އެ 7 (ހަތެއް) ދުވަހުގެ ތެރޭގައި ހިމެނޭ ބަންދު ދުވަސްތައް ނުހިމަނާ މި 7 (ހަތެއް) ދުވަސް ގުނުމުންވެސް، މި ނިންމުމާމެދު ޝަކުވާ [illegible] ކޯޓުން ލިބިގެންވާ [illegible] ވަނީ ކުރު [illegible]. މި ގޮތުން މި މައްސަލައިގައި 08 ޑިސެންބަރު 2020 ވަނަ ދުވަހު ކޯޓުން [illegible] [illegible] [illegible] އިބްތިދާއީ [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]، އެ [illegible] [illegible] [illegible][14]، އިބްތިދާއީ [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]، [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]. އަދި އެ [illegible] އެކު އެ މައްސަލައިގައި [illegible] [illegible] އިބްތިދާއީ [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]. އަދި އޭގެފަހު 10 ޑިސެންބަރު 2020 ވަނަ ދުވަހު [illegible] މި މައްސަލައިގެ

---

[14] 09 ޑިސެންބަރު 2020 ވަނަ ދުވަހު އެ [illegible] އިބްތިދާއީ [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]

ފުރަތަމަ އަޑުއެހުމުގައި، ޤާނޫނީ ވަކީލެއް އައްޔަނުކުރުމަށާއި، ޖަވާބު ތައްޔާރުކުރުމަށް އިތުރު ފުރުސަތު ބޭނުންވާކަމަށް އިބްރާހިމް ސައްތާރު އަޙްމަދު ވަކީލު ބުނުމުން، އެ ފުރުސަތު އިބްރާހިމް ސައްތާރު އަޙްމަދު ވަކީލަށް ދިނުއްވާފައެވެ. އަދި މިއީ އެންމެ ފަހު ފުރުސަތުކަމަށް އިބްރާހިމް ސައްތާރު އަޙްމަދު ވަކީލަށް ޝަރީޢަތުގެ މަޖިލީހުގައި، [illegible] [illegible] [illegible] އަންގާފައިވާނެއެވެ. އަދި އެއަށްފަހު މި މައްސަލައިގެ އަޑުއެހުމެއް ބާއްވާފައިވަނީ 13 ޑިސެމްބަރު 2020 ވަނަ ދުވަހުއެވެ. އަދި މި ދުވަހު އިބްރާހިމް ސައްތާރު އަޙްމަދު ވަކީލުގެ ޤާނޫނީ ވަކީލު ޝަރީޢަތުގެ މަޖިލީހުގައި ޙާޟިރު ކުރެއްވުމުގެ ފުރުސަތު ދިނުއްވާފައެވެ. އަދި އެ ވަކީލަކީ [illegible] މައްސަލައިގައި އިބްރާހިމް ސައްތާރު އަޙްމަދު ވަކީލު ތަމްސީލުކުރައްވާ ޤާނޫނީ ވަކީލެވެ. ވީމާ، މި މައްސަލައިގައި [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] އިސްތިއުނާފުކުރި [illegible]، އިބްރާހިމް ސައްތާރު އަޙްމަދު ވަކީލަށް [illegible] ޖަވާބުދިނުމުގެ ފުރުސަތުތަކާއި، މިހެން، މިގޮތަށް މައްސަލައިގައި [illegible] [illegible] އިބްރާހިމް ސައްތާރު އަޙްމަދު ވަކީލަށް ދެވިފައިވާ އެކަށީގެންވާ ފުރުޞަތުތަކެއް [illegible] ދެވިފައެވެ. އަދި މި މައްސަލައިގެ އަޑުއެހުން ނިންމާލުމަށްފަހު، ޙުކުމްކުރެއްވުމަށް މި މައްސަލަ 15 ޑިސެމްބަރު 2020 ވަނަ ދުވަހަށް ތާވަލުކޮށްފައިވަނިކޮށް، [illegible] [illegible] [illegible] ބޭނުންވާކަމަށް ބުނި އިބްރާހިމް ސައްތާރު އަޙްމަދު ވަކީލުގެ ޤާނޫނީ ވަކީލު [illegible] ސިޓީއެއް ފޮނުއްވައިފައެވެ.

މި މައްސަލައަކީ ޤާނޫނު ނަންބަރު: 12/2016 (ޖިނާއީ އިޖުރާއަތުގެ ޤާނޫނު) ގެ 198 ވަނަ މާއްދާގެ (ހ) ގައިވާ ގޮތުގެ މަތިން ޝަރީޢަތުގެ ކުރިން ހުށަހަޅާފައިވާ ހުށަހެޅުން ހުށަހެޅުމުގެ މަރުޙަލާގައި ޤާޟީން ނިންމާފައިވާ ނިންމުމެއްކަމުގައިވާނަމަ، އެ ނިންމުމާމެދު ހިތްހަމަ ނުޖެހޭނަމަ އެ މާއްދާގެ (ނ) ގެ ދަށުން އެ ނިންމުން ނިންމި ތާރީޚުން ފެށިގެން ގިނަވެގެން 10 (ދިހައެއް) ދުވަހުގެ ތެރޭގައި އެ ނިންމުން އިސްތިއުނާފުކުރަންވާނެއެވެ. އަދި އިސްތިއުނާފުކޮށްފައިވާ މި ނިންމުން ނިންމާފައިވަނީ 08 ނޮވެމްބަރު 2020 ވަނަ ދުވަހުކަމަށްވާތީ، އެ ނިންމުން އިސްތިއުނާފުކުރުމުގެ ޤާނޫނީ މުއްދަތު މިހާރު ފާއިތުވެފައެވެ. އަދި މި ހުށަހެޅުން މިހާރު ބަލައިގަންނަންޖެހޭނެކަމަށް އަހުރެމެން ނުދެކެމެވެ.

އިބްރާހީމް ސަޢުދާއި ޢަބްދުﷲ ޒުހައިރު އިސްތިއުނާފުގައި ނުކުތާތަކާ ރިވިއު ބަޙުޘު

23. އިބްރާހީމް ސަޢުދާއި ޢަބްދުﷲ ޒުހައިރު ސަޕްލައިޒްގެ މަޢުލޫމާތުގައި ބުނެފައިވަނީ، އެއީ ހުއްދަދޭނެކަމުގެ ލިޔުމެއް 09 އޮކްޓޫބަރު 2017 ގައި ނިންމާފައިވާއިރު، އެއީ ހުއްދަދޭނެކަމުގެ ލިޔުމެއް 23 ސެޕްޓެމްބަރު 2017 ގައި ކަމަށެވެ. އަދި ދައުލަތުގެ މުއްދަތު މި މައްސަލައިގައި ވަނަވަރު، އެ ބޭނުމުން ފުރިހަމަކަމަށެވެ.

ޤާނޫނު:

24. ޤާނޫނު ނަންބަރު: 17/2010 (ބިރުދެއްކުމާއި ނުރައްކާތެރި ހަތިޔާރާއި ތޫނު އާލާތް ގެންގުޅުން މަނާކުރުމުގެ ޤާނޫނު)ގެ 17 ވަނަ މާއްދާގައި ބުނެފައިވަނީ،

"(ހ) މި ޤާނޫނުގެ 5 ވަނަ މާއްދާއިން ޚިލާފުން 9 ވަނަ މާއްދާގެ ސިޔާޤުން ބޭރު މާއްދާތަކުގައި ހިމެނޭ ކަތިފަހަރާއި ތޫނުއާލާތް ގެންގުޅުމަކީ ކުށެއް ކަމުގައި ކަނޑައަޅާ ކުށްކުރާ މީހާއަށް ގިނަވެގެން 15 (ފަނަރަ) ދުވަހުގެ ޖަލުގައި އެކަނި މައްޗަށް ދައުލަތުން ދަޢުވާކުރުމަށް ޕްރޮސިކިއުޓަރ ޖެނެރަލް ކަމަކަށް ނިސްބަތްކުރެވޭނެއެވެ. އަދި އެ ދައުލަތު ކަމަކާ ޚިލާފުވުން ގިނަވެގެން 30 (ތިރީސް) ދުވަހުގެ ޖަލުގައި އެ މައްސަލައިގައި ކަމެއް ދެކޮށް ކުރަންވާނެއެވެ.

(ށ) މި މާއްދާގެ (ހ) ގައި ބަޔާންކޮށްފައިވާ ފަދަ މައްސަލައެއްގައި އަނބިދަރިންނާ ހެދި ލިބިފައިވާނަމަ، އެފަދަ މައްސަލައެއްގައި ޢާއްމު ކުށެއްކަމުގައި ގިނަވެގެން 15 (ފަނަރަ) ދުވަހުގެ ޖަލުގައި މައްސަލައިގެ ދައުލަތުން ކަމެއް ކުރަންވާނެ ޕްރޮސިކިއުޓަރ ޖެނެރަލްގެ މައްޗަށް ނިޔާ ދޭންވާނެއެވެ.

(ނ) މި މާއްދާގައި ބަޔާންކޮށްފައިވާ ކުށުގެ ދަޢުވާ އުފުލުން އިސްތިސްނާ އަދަބު ދެވުމުގެ ކުރިން ކުށުގެ މައްސަލަ ކަނޑައެޅިފައިނުވާ، އަދި ޤާނޫނު ތަޙުޤީޤު ކުރުމުގެ ޚިލާފުވާނަމަ، މި ކުށުގެ ޝަރީޢަތުން ކަނޑައެޅޭނީ އެ ކުށުގެ ކުރުމުގެ ކުރިއަށް ދިއުމުގެ ޙުކުމާއި، އަދަބު އިސްތިސްނާ ނުވާ ކުށުގެ ވަރަކަށް އަދަބު ކަނޑައެޅޭނެއެވެ."

މިފަދައިންނެވެ. މިހެންކަމުން، މި ޤާނޫނުގެ 5 ވަނަ މާއްދާއިން ފެށިގެން 9 ވަނަ މާއްދާގެ ނިޔަލަށް ހުރި މާއްދާތަކުގައި ބަޔާންކޮށްފައިވާ ކުށްތަކުގެ ތެރެއިން، ކުށެއްގެ ތުހުމަތުގައި ހައްޔަރުކުރެވޭ މީހަކު ހައްޔަރުކުރާތާ ގިނަވެގެން 15 (ފަނަރަ) ދުވަހުގެ ތެރޭގައި ދަޢުވާކުރަން ޕްރޮސިކިއުޓަރ ޖެނެރަލަށް ހާޒިރުކުރީ، އެ މައްސަލައިގައި އެކަށީގެންވާ ހެކި ލިބިފައިވާ ހާލަތުތަކުގައެވެ. އެ ނޫން ހާލަތްތަކުގައި ޢަދުލު އިންސާފު ޤާއިމުކުރުމާއި، މުޖުތަމަޢުގެ އަމަން އާންމު ރައްކާތެރިކުރުމުގެ ބޭނުމަށްޓަކައި އެ މުއްދަތުތައް ކޮށްދެވެން އިތުރުކުރަންޖެހިއްޖެ ޙާލަތުގައި، އެކަމަށް އެކަށީގެންވާ އެންމެ ކުރު މުއްދަތު އިތުރުކުރެވިދާނެކަން އެނގެއެވެ.

25. ދެން މި މައްސަލައިގައި އުފެދިގެންދާ ސުވާލަކީ، އެ މާއްދާގެ (ށ) ގައި ބަޔާންކޮށްފައިވާ އެކަށީގެންވާ އެންމެ ކުރު މުއްދަތަކީ ކޮބައިކަމެވެ. މި ސުވާލުގެ ޖަވާބު ދިނުމަށްޓަކައި، އެންމެ ފުރަތަމައިން ބަލާލަން މި ޖެހެނީ، މި ކޯޓުން މީގެ ކުރިން ނިންމާފައިވާ ނަންބަރު: 2019/HC-A/80 ޤަޟިއްޔާއެވެ. މި ޤަޟިއްޔާގެ ޤަޟިއްޔާ ނިމުނުގޮތުގެ ޚުލާޞާގެ 3 ވަނަ ނަންބަރުގެ (ށ) ގައި އެންމެ ކުރު މުއްދަތު މާނަކޮށްދެއްވިއެވެ. މި ގޮތުން އެ ޤަޟިއްޔާގައި އެންމެ ކުރު މުއްދަތު މާނަކޮށްދެއްވާފައިވަނީ، ޤާނޫނު ނަންބަރު: 12/2016 (ޖިނާއީ އިޖުރާއަތުގެ ޤާނޫނު) ގެ 212 ވަނަ މާއްދާގެ (ށ) އަށް ރިޢާޔަތްކޮށް، އެ ޤާނޫނުގެ 94 ވަނަ މާއްދާގެ (ހ) ގައި ބަޔާންކޮށްފައިވާ 30 (ތިރީސް) ދުވަހުގެ މުއްދަތެވެ.

26. ޤާނޫނު ނަންބަރު: 12/2016 (ޖިނާއީ އިޖުރާއަތުގެ ޤާނޫނު) 94 ވަނަ މާއްދާގެ (ހ) ގައި ބަޔާންކޮށްފައިވާ 30 (ތިރީސް) ދުވަހުގެ މުއްދަތަކީ، އެ މާއްދާގެ [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]، އެ މައްސަލައިގެ [illegible] އެ [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] އެ މައްސަލައިގެ [illegible] [illegible]، އެ މައްސަލައިގެ [illegible] [illegible] [illegible]، އެ

މާއްދާގެ (ހ) ގައިވާ ގޮތުގެ މަތިން އެ މީހާގެ މައްޗަށް ދަޢުވާ ކުރުމަށް ޕްރޮސިކިއުޓަރ ޖެނެރަލަށް ލިބިގެންވާ 30 (ތިރީސް) ދުވަހުގެ މުއްދަތަށް އިތުރުކޮށްދޭ 30 (ތިރީސް) ދުވަހުގެ މުއްދަތަކަށެވެ. މިހެންކަމުން އެ މާއްދާގެ (ނ) ގައިވާ ޕްރޮސީޖަރތަކުގައި، އެ މީހާ ހައްޔަރުކުރި ދުވަހުން ފެށިގެން ޖިނާއީ ކުށެއްގެ ތުހުމަތުގައި ބަންދުކުރެވިފައިވާ މީހާގެ މައްޗަށް ދަޢުވާކުރުމަށް އެކަށައެޅޭ 60 (ފަސްދޮޅަސް) ދުވަހުގެ މުއްދަތެއް ލިބިގެންވެއެވެ.

27. ޤާނޫނު ނަންބަރު: 17/2010 (ބިރުދެއްކުމާއި ނުރައްކާތެރި ހަތިޔާރާއި ތޫނު އަޅެއްޗެހި ގެންގުޅުން މަނާކުރުމުގެ ޤާނޫނު) ގެ 17 ވަނަ މާއްދާގެ (ށ) ގައި ބަޔާންކޮށްފައިވާ އެކަށީގެންވާ އެންމެ ކުރު މުއްދަތު މާނަކުރާ ގޮތުން، އެ މުއްދަތު ޤާނޫނު ނަންބަރު: 12/2016 (ޖިނާއީ އިޖުރާއަތުގެ ޤާނޫނު) ގެ 94 ވަނަ މާއްދާގެ (ހ) އަދި ހިއްސާކޮށްދޭ އެ މާއްދާގެ (ނ) ގެ ދަށުން ލިބިގެންދާ ޖުމްލަ މުއްދަތަށްވުރެ ކުރުވުމަކީ، އެހެނީ އިޖުރާއަތުގެ ޤާނޫނުން ޖިނާއީ ކުށެއްގެ ތުހުމަތުގައި ބަންދުކޮށްފައި ހުންނަ މީހާގެ މައްޗަށް ތުހުމަތުކޮށްފައިވާ ކުށް ތަޙުޤީޤުކުރުމަށް ލިބިގެންދާ މުއްދަތަށްވުރެ، ޤާނޫނު ނަންބަރު: 17/2010 (ބިރުދެއްކުމާއި ނުރައްކާތެރި ހަތިޔާރާއި ތޫނު އަޅެއްޗެހި ގެންގުޅުން މަނާކުރުމުގެ ޤާނޫނު) ގެ 5 ވަނަ މާއްދާގެ ދަށުން ތޫނު އަޅެއްޗެއް ނުވަތަ ހަތިޔާރުން ބޭނުންކުރެވުނު ފާޑެއްގައި މީހަކަ ދުވަސްތަކުގެ ކުށުގެ ތުހުމަތުގައި ހުންނަ މީހާގެ މައްޗަށް ތުހުމަތުކޮށްފައިވާ ކުށް ތަޙުޤީޤުކޮށް، ދަޢުވާކުރުމަށް ލިބިގެންދާ މުއްދަތު ކުރުވެއެވެ. އަދި މިއީ މިދެޤާނޫނުގެ މަފްހޫމު ކުރެވެވެ. ވީމާ، އެ ޤާނޫނުގެ 17 ވަނަ މާއްދާގެ (ށ) ގެ ދަށުން ދެވޭ އެކަށީގެންވާ ކުރު މުއްދަތު ވާއިދުކުރުމުގައި، ޤާނޫނު ނަންބަރު: 12/2016 (ޖިނާއީ އިޖުރާއަތުގެ ޤާނޫނު) ގެ 94 ވަނަ މާއްދާގެ (ހ) އާ ހަވާލާދީ އެ މާއްދާގެ (ނ) ގެ ދަށުން ލިބިގެންދާ ޖުމްލަ މުއްދަތަށް ރިޢާޔަތްކުރަންވާނެކަމަށް ދެކެމެވެ. މިގޮތުން ޤާނޫނު ނަންބަރު: 17/2010 (ބިރުދެއްކުމާއި ނުރައްކާތެރި ހަތިޔާރާއި ތޫނު އަޅެއްޗެހި ގެންގުޅުން މަނާކުރުމުގެ ޤާނޫނު) ގެ 17 ވަނަ މާއްދާގެ (ހ) ގެ ދަށުން ލިބިގެންދާ

15 (ފަނަރަ) ދުވަސް ހިމަނައިގެން، އެ މާއްދާގެ (ހ) ގައިވާ ޙާލަތުތަކުގައި، އެ މާއްދާގެ (ށ) އަށް ރިޢާޔަތްކޮށް، އަދުލު އިންސާފު ޤާއިމުކުރުމަށާއި، މުޖުތަމަޢުގެ އަމަން އާންމު ރައްކާތެރިކުރުމުގެ ބޭނުމަށްޓަކައި ކޮންމެހެން މުއްދަތު އިތުރުކުރަންޖެހޭ ޙާލަތްތަކުގައި، އެ މުއްދަތު އެކުޖުމްލަ 60 (ފަސްދޮޅަސް) ދުވަހަށް އިތުރުކުރެވިދާނެކަމަށް އަހުރެން ފެނެއެވެ.

28. ޤާނޫނު ނަންބަރު: 17/2010 (ބިރުދެއްކުމާއި ނުރައްކާތެރި ހަތިޔާރާއި ތޫނު އެއްޗެހި ގެންގުޅުން މަނާކުރުމުގެ ޤާނޫނު) ގެ 17 ވަނަ މާއްދާގެ (ހ) ގައި އެ ޤާނޫނުގެ 5 ވަނަ މާއްދާއިން ފެށިގެން 9 ވަނަ މާއްދާގެ ނިޔަލަށް ހުރި މާއްދާތަކުގައި ހިމެނޭ ކުށްތަކުގެ ތެރެއިން ކުށެއްގެ ތުހުމަތުގައި ހައްޔަރުކުރެވޭ މީހަކު ހައްޔަރުކުރާތާ ގިނަވެގެން 15 (ފަނަރަ) ދުވަހުގެ ތެރޭގައި އޭނާގެ މައްޗަށް ދަޢުވާކުރުމަށް ޕްރޮސިކިއުޓަރ ޖެނެރަލް ކޯޓަށް ހުށަހަޅަންވާނެ ކަމަށް ބަޔާންކޮށްފައިވާތީ، އެ މާއްދާގެ ދަށުން މުއްދަތު ގުނަން ފަށަންވާނީ، އެ މީހާ ހައްޔަރުކުރާ ވަގުތުން ފެށިގެންކަން އެނގެއެވެ. މި މައްސަލައިގައި އިސްމާޢީލް ސައްދާމް އަޙުމަދު ރަޝީދު ހައްޔަރުކުރެވުނީ 09 ނޮވެމްބަރު 2017 ވަނަ ދުވަހުގެ 17:14[15] ގައެވެ. އަދި އިސްމާޢީލް ސައްދާމް އަޙުމަދު ރަޝީދުގެ މައްޗަށް ކޮށްފައިވާ ތުހުމަތަކީ ތޫނު އެއްޗެއް ނުވަތަ ހަތިޔާރެއް ހިފާގެން [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] ތުހުމަތެވެ. އަދި މި ކުށް [illegible] [illegible] މުއްދަތު އިތުރުކުރުމަށް، އެ ތަޙުޤީޤުގެ ބޭނުމަށްޓަކައިކަން ޕްރޮސިކިއުޓަރ ޖެނެރަލްގެ އޮފީހުން ކްރިމިނަލް ކޯޓަށް [illegible] ފޮނުވާފައިވާ ސިޓީތަކުން[16] އެނގެއެވެ. އަދި އިސްމާޢީލް ސައްދާމް އަޙުމަދު ރަޝީދު [illegible] [illegible] [illegible] ކުރިން ހައްޔަރުކުރެވުނީ އެ ޤާނޫނުގެ

---

[15] ކްރިމިނަލް ކޯޓުގެ ނަންބަރު 1329/Cr-C/2017 [illegible] [illegible] [illegible] 8 ވަނަ [illegible]

[16] ޕްރޮސިކިއުޓަރ ޖެނެރަލްގެ އޮފީހުގެ ނަންބަރު: 196-A1/171/2017/5088 (23 ނޮވެމްބަރު 2017) އަދި ނަންބަރު: 196-A1/171/2017/5289 (06 ޑިސެމްބަރު 2017) އަދި ނަންބަރު 196-A1/171/2017/5340 (13 ޑިސެމްބަރު 2017) އަދި 196-A2/171/2017/5545 (28 ޑިސެމްބަރު 2017) ސިޓީތައް.

5 ވަނަ މާއްދާގެ ދަށުން ތޫނު އެއްޗެއް ނުވަތަ ހަތިޔާރެއް ބޭނުންކޮށްގެން ގަސްދުގައި މީހަކު ތެޅުމުގެ ކުށުގެ ތުހުމަތުގައި ނޫނެވެ.

29. ކްރިމިނަލް ކޯޓުގެ ނަންބަރު 1329/Cr-C/2017 ޤަޟިއްޔާއިން އިބްރާހީމް ސަލްމާން އަޙްމަދު ފަހުމީގެ މައްޗަށް ތޫނު އެއްޗެއް ބޭނުންކޮށްގެން ގަސްދުގައި މީހަކު ތެޅުމުގެ ކުށުގެ ދައުވާކޮށްފައިވަނީ 05 ޑިސެންބަރު 2017 ގައެވެ. މިއީ، އިބްރާހީމް ސަލްމާން އަޙްމަދު ފަހުމީ މި ކުށުގެ ތުހުމަތުގައި ހައްޔަރުކުރެވުނުތާ 58 ދުވަސް ވީ ތާރީޚެވެ. އަދި މި މުއްދަތަކީ، ޤާނޫނު ނަންބަރު: 12/2016 (ޖިނާއީ އިޖުރާއަތުގެ ޤާނޫނު) 94 ވަނަ މާއްދާގެ (ހ) އާ ހަވާލާދީ އެ މާއްދާގެ (ށ) ގެ ދަށުން ޖިނާއީ ބޮޑެތި ކުށްތަކުގައި ދައުވާކުރުމަށް ތިބޭފަރާތް ޝަރީޢަތް [illegible] 60 ދުވަހުގެ ތެރޭގައި ނިމުން ލާޒިމުކަމެވެ. ވީމާ، މި މުއްދަތަކީ، ޤާނޫނު ނަންބަރު: 17/2010 (ބިރުދެއްކުމާއި ނުރައްކާތެރި ހަތިޔާރާއި ތޫނު އެއްޗެހި ގެންގުޅުން މަނާކުރުމުގެ ޤާނޫނު) ގެ 17 ވަނަ މާއްދާގެ (ނ) ގައިވާ ގޮތުގެ މަތިން އަދުލު އިންސާފު ޤާއިމުކުރުމަށްޓަކައި، މުޖުތަމަޢުގެ އަމަން އަމާނު ރައްކާތެރިކުރުމުގެ ބޭނުމުގައި އެ މައްސަލައެއްގައި ކޯޓުތަކުން އިތުރުކުރުމަށް އެކަށީގެންވާ ކުރު މުއްދަތެއްކަމަށް އަހުރެން ދެކެމެވެ.

30. ވީމާ، ކްރިމިނަލް ކޯޓުގެ ނަންބަރު 1329/Cr-C/2017 ޤަޟިއްޔާގެ ޙުކުމް ބާޠިލުކޮށް، ޤާނޫނު ނަންބަރު: 22/2010 (ދިވެހިރާއްޖޭގެ ކޯޓުތަކުގެ ޤާނޫނު) ގެ 46 ވަނަ މާއްދާގެ (ހ) ގެ ދަށުން މި ޤަޟިއްޔާ ކްރިމިނަލް ކޯޓަށް ބަލައިނިންމުމަށްޓަކައި އަނބުރާ ފޮނުވާލަމެވެ.

- **ޙުކުމް:**

ދެންފަހެ، އިސްވެ ފާހަގަކުރެވުނު ކަންކަން އެގޮތުގައި ހުރުމުން، ކްރިމިނަލް ކޯޓުގެ ނަންބަރު 1329/Cr-C/2017 ޤަޟިއްޔާގައި ކުރައްވާފައިވާ ހުކުމަށް ބަދަލު ގެންނަންޖެހޭފަދަ ޝަރުޢީ އަދި ޤާނޫނީ ސަބަބެއް ނެތްކަމަށް މި މައްސަލަ ބެލި ދިވެހިރާއްޖޭގެ ހައިކޯޓުގެ ފަނޑިޔާރުންގެ އަޣލަބިއްޔަތުން ކަނޑައަޅައި، ހުކުމްކުރީމެވެ.